

MIGRANTFORUM

VERKTYGSLÅDA FÖR LIKA RÄTT LOKALA INSATSER MOT RASISM

European
Coalition
of Cities

against Racism

International Coalition
of Inclusive and
Sustainable Cities – ICCAR

Co-funded by
the European Union

Varför behövs den?
Utgångspunkter
Från ord till handling
Uppföljning

VERKTYGSLÅDA FÖR LIKA RÄTT LOKALA INSATSER MOT RASISM

MIGRANTFORUM

KOMMUNEN AGERAR I SIN ROLL SOM EN

- **demokratisk institution**
- regelskapare
- arbetsgivare
- tjänsteleverantör
- offentlig upphandlare

ECCAR:S TIOPUNKTSHANDLINGPLAN

1. Större vaksamhet mot rasism
2. Analyser av rasism och diskriminering och övervakning av den lokala politiken
3. Bättre stöd till offren för rasism och diskriminering
- 4. Mer delaktiga och bättre informerade invånare**
5. Kommunen som ger sitt aktiva stöd till lika rätt
6. Kommunen som aktivt främjar lika rätt som arbetsgivare och tjänsteleverantör
7. Rättvis tillgång till bostäder
8. Utmanande av rasism och diskriminering genom utbildning
9. Främjandet av kulturell mångfald
10. Hatbrott och konflikthantering

Projektet samordnades av ETC Graz, och genomfördes med följande partners:

Stockholms universitet - SU (Sverige)

Universitetet i Padova - Mänskliga rättigheter - HRC Padova (Italien)

Centrum för europeisk konstitutionell rätt - CECL (Grekland)

Otherness Foundation - NEKI (Ungern)

Cidalia (Spanien)

Europeiska koalitionen av städer mot rasism (ECCAR e.V.)

UNESCO som medlem av ICCAR (International Coalition of Sustainable and Inclusive Cities)

Redaktörer: Isabella Meier, Ingrid Nicoletti, Klaus Starl, Paul Lappalainen

Utgåva: 2.0 februari 2017, Graz – Stockholm - Potsdam

Verktyslåda för lika rätt förverkligades med stöd från Europeiska kommissionen, UNESCO, Europeiska koalitionen för städer mot rasism (ECCAR), Open Society Foundation – At Home in Europe, ETC Graz och städerna Bern, Bologna, Esch-sur-Alzette, Gent, Graz, Potsdam, Rotterdam, Wien och Zürich.

Denna publikation har möjliggjorts med ekonomiskt stöd från EU-kommissionens program för rättigheter, jämlikhet och medborgarskap (RAC) (ADPOLIS JUST/2014/RDIS/AG/DISC/ 8084). Innehållet i denna publikation är ETC Graz och dess samarbetspartners ansvar och får inte på något sätt ses som uttryck för Europeiska kommissionens åsikter.

INLEDNING

Verktyslåda för lika rätt är en handbok som ska ge stöd till städer när de genomför lokala strategier för att framgångsrikt motverka rasism och diskriminering eller justera befintliga strategier. Verktyslåda för lika rätt innehåller erfarenhetsbaserade stegvisa instruktioner för att genomföra konkreta åtgärder, som inleds med utformning av åtgärderna och avslutas med resultatutvärdering. Hela innehållet baseras på expertkunskap som har förmedlats av erfarna beslutsfattare och tjänstemän i olika europeiska städer.

Vårt mål har varit att ge förslag som är så konkreta som möjligt. Vi uppmanar er att läsa denna verktyslåda som en samlad bild av den expertkunskap som finns hos kollegor i andra städer och utnyttja det som verkar användbart för er stad.

Det skulle inte ha varit möjligt att skapa denna verktyslåda utan stöd från ett antal städer och medarbetare, som delade med sig av erfarenheter, kunskaper och tid. ECCAR och redaktörerna tackar alla deltagande städer för deras bidrag och gästfrihet, särskilt:

Agia Varvara (Grekland)

Aten (Grekland)

Barcelona (Spanien)

Berlin (Tyskland)

Bern (Schweiz)

Bilbao (Spanien)

Bologna (Italien)

Botkyrka (Sverige)

Budapest (Ungern)

Castilla-La Mancha (Spanien)

Esch-sur-Alzette (Luxembourg)

Gent (Belgien)

Graz (Österrike)

Madrid (Spanien)

Malmö (Sverige)

Nantes (Frankrike)

Pecs (Ungern)

Potsdam (Tyskland)

Rotterdam (Nederländerna)

Santa Cruz (Spanien)

Sevilla (Spanien)

Toulouse (Frankrike)

Turin (Italien)

Valencia (Spanien)

Wien (Österrike)

Zürich (Schweiz)

FÖRORD

ECCAR:s *Verktyslåda för lika rätt* innehåller två kapitel som är avsedda för en politik som möjliggör ett minimum av politisk representation för den del av stadsbefolkningen som inte har rätt att rösta i lokala val på grund av deras nationalitet.

Eftersom invandrare i Sverige har rätt att rösta i lokala val är dessa kapitel kanske mindre relevanta i ett svenskt sammanhang. Samtidigt kan det noteras att invandrare som är medborgare i Norge, Island och EU i princip får rösträtt i lokala val när de flyttar till Sverige medan alla övriga invandrare måste vänta i tre år (4 kap. 2 och 3 §§ kommunallagen). Angående denna åtskillnad i rättigheter kom Grundlagsutredningen fram till att "Enligt vår mening går det inte att bortse från att treårsregeln skapar rimliga garantier för att dessa väljare uppfyller de krav som bör kunna ställas på väljare i demokratiska val." (SOU 2008:125, s 207)

Ett tillvägagångssätt - som presenteras i ett annat kapitel, med titeln **VALT MIGRANTRÅD** - syftar till att inrätta **ett rådgivande råd av representanter som formellt väljs** av målgruppen.

Ett annat tillvägagångssätt - presenterat i ett detta kapitel med titeln **MIGRANTFORUM** följer logiken i en medborgardialog och tar form av olika **deltagarforum** för att diskutera utvalda ämnen med intresserade migranter/invandrare.

För att hjälpa dig att bestämma vilket tillvägagångssätt som passar bäst för din stad sammanfattade vi styrkorna och svagheterna för dessa tillvägagångssätt i följande tabell:

VALT MIGRANTRÅD

- + frihet att välja frågorna som ska diskuteras
- förslagen lämnas in till staden, utan att staden har en process för att hantera förslagen eller en skyldighet att beakta eller genomföra.

Logiken bakom representation:

Ett valt migrantråd bygger på tanken att man vill "kompensera" bristen på rösträtt för icke-EU-medborgare som bor i staden genom att ge en möjlighet för dem att välja sina representanter.

MIGRANTFORUM

- stadens representanter väljer i förväg vilka frågor ska diskuteras
- + tydligt mandat att utveckla åtgärder som tar upp en specifik fråga. Starkare engagemang för genomförandet av förslagen.

Logiken bakom deltagande:

Ett migrantforum bygger på tanken om en medborgardialog och deltagande. Varje person anses vara mest kompetent angående sin egen livssituation och medborgarnas vardagskompetens anses vara värdefull för att utforma rimliga politiska program. Varje person som känner intresse för en fråga uppmanas att delta i en diskussion. Forumet möjliggör inbjudande och inkluderande av ett bredare spektrum av människor.

MIGRANTFORUM

VARFÖR BEHÖVS DEN? 10

UTGÅNGSPUNKTER 12

PLANERING OCH ENGAGEMANG AV INTRESSETER 12

UPPLÄGG 12

Steg Beräkna budget 14

FRÅN ORD TILL HANDLING 15

DET DAGLIGA ARBETET 15

Steg Mandat för forumet angående en specifik fråga 15

Steg Organisera forumet 16

Steg Genomför forumet 16

Steg 'Etablera en core team/främjandekommitté 17

Steg Formulera resultat och rekommendationer 17

Steg Presentera resultaten till stadens beslutsfattare 17

Steg Genomförandet av rekommendationerna 17

Steg Nyhetsbrev 17

UPPFÖLJNING 20

Steg Utveckla vidare de frågor som ska diskuteras 20

FRAMGÅNGSFAKTORER 21

GENOMSLAG OCH RESULTAT 22

RESURSER OCH EXEMPEL 23

MIGRANTFORUM

Ett forum för invandrare/migranter är ett verktyg som ska ge ett minimum av politisk representation till boende som inte har rösträtt i lokala val på grund av sitt medborgarskap. I det här kapitlet presenteras tanken om ett öppet forum som ett sätt att utveckla konkreta rekommendationer i förhållande till olika frågor. Etablering av ett migrantforum syftar till att förstärka invandrarnas deltagande i samhället och politiken och utgör dessutom ett ömsesidigt utbyte av expertis för att bygga upp ett samarbete kring en bra samlevnad för stadens invånare.

Artikel 25 i konventionen *om medborgerliga och politiska rättigheter* begränsar rätten att rösta och ställa upp i val till landets medborgare. Att delta i politiken är dock mer övergripande än enbart rätten att rösta. Europarådet främjar utlänningars (invandrades) delaktighet genom konventionen *om utlänningars delaktighet i samhällslivet på kommunal nivå*.

I den internationella konventionen om avskaffande av alla former av rasdiskriminering (ICERD) görs det tydligt att ***”man med rasdiskriminering avser varje distinktion, uteslutande eller preferens på grund av ras, hudfärg, härkomst eller nationellt eller etniskt ursprung ...”***

”Distinktion“ innebär att en person definieras som annorlunda på grundval av ”ras“, hudfärg, etnicitet, härkomst, födelse, religion eller språk (enligt biologiska och kulturella beteckningar), vilket rättfärdigar skilda rättigheter på strukturell nivå. Motsatsen till distinktion är jämlikhet. Med jämlikhet menas både ett tillstånd och en process.

Med ”uteslutning“ menas att personer nekas tillgång till och åtnjutande av mänskliga rättigheter. EU har accepterat termen social uteslutning/exkludering så som den har definierats av ILO men utvidgat definitionen genom att betona att social exkludering sker när människor inte kan delta fullt ut eller bidra inom samhället på grund av ”förvägrandet av *civila, politiska, sociala, ekonomiska och kulturella rättigheter*“. Det anges i definitionerna att uteslutning (exkludering) beror på *”en kombination av hoplänkade problem som arbetslöshet, bristande yrkesskicklighet, låga inkomster, dåliga bostäder, dålig hälsa och nedbrytning av familjer*“. Att delta är en förutsättning likaväl som syftet med mänskliga rättigheter. Motsatsen till uteslutning är inkludering.

”Begränsning“ innebär en inskränkning av åtnjutandet av mänskliga rättigheter i praktiken. Den positiva motsvarigheten är att ha ”lika möjligheter“.

”Preferens“ innebär privilegier för en person på grund av ”ras“, hudfärg, etnicitet, härkomst, födelse, religion eller språk jämfört med en annan person. Symmetriskt behandlas en person sämre jämfört med en annan. Den positiva motsvarigheten till denna inställning är ”jämlik behandling“.

Strategier och åtgärder som framgångsrikt motverkar etnisk diskriminering måste därför bidra till de positiva motsvarigheterna till diskrimineringens fyra dimensioner.

Att motverka diskriminering innebär därför att öka jämlikhet, inkludering, lika möjligheter och/eller likabehandling.

→ Ett **MIGRANTFORUM** så som det beskrivs i detta kapitel **främjar delaktighet** som ett sätt att **förebygga och motverka** diskriminering i åtnjutandet av mänskliga rättigheter.

INFORMATION OM KONTEXTEN

Följande kapitel baseras på intervjuer med olika aktörer som varit involverade i att etablera och arbeta på forum för migranter i staden Nantes i Frankrike och Bern i Schweiz.

VARFÖR BEHÖVS DEN?

Varje människa som stadigvarande bor i en stad borde kunna delta i de beslutsprocesser som styr stadens utveckling. Att ha möjlighet att delta kommer att öka identifikationen med staden och bidra till en känsla av ansvar och mening i att bli aktivt engagerad. För att försäkra sig om en respektfull samlevnad bör staden (stadens ledning) tala MED sina invånare, och inte bara OM dem.

Hur gynnas stadens ledning?

- Ett forum för migranter är ett verktyg för att föra en dialog med stadens medborgare. Det skapar möjlighet till samtal mellan stadens myndigheter, invånare som inte är medborgare och alla andra invånare som är intresserade av ett gott liv tillsammans.
- Invandrare bosatta i staden har praktisk kunskap och expertis – tack vare sina färdigheter, livssituation och erfarenheter. Staden får tillgång till denna kunskap för att utveckla effektiva och lämpliga åtgärder för att ta itu med stadens utmaningar.
- Lokala beslutsfattare får stöd genom att få förslag och rekommendationer från dem det gäller.
- De lokala förvaltningarna får veta varför vissa av stadens tjänster kanske inte utnyttjas av invandrare och får rekommendationer om hur alla stadens invånare ska få tillgång till de tjänsterna.
- Ett forum för migranter är en positiv signal till de invånare i staden som inte har rösträtt om att man välkomnar och efterlyser deras förslag och deras engagemang för en bra samlevnad i staden.
- Stadens förvaltningar får bättre kunskap om de icke röstberättigade invånarnas livssituation och behov.
- Ökad insikt bland invånarna om hur stadens förvaltning fungerar.
- Ett forum för migranter utarbetar praktiska rekommendationer som kan bidra till att faktiskt genomföra stadens mer teoretiska idéer om "integrationspolitik".

Hur gynnas stadens invandrare?

- Ett forum för migranter erbjuder en möjlighet till åtminstone någon form av politiskt engagemang för en befolkningsgrupp som annars är utesluten från den politiska processen.
- Detta forum ger invandrarna en möjlighet att uttrycka sina förslag mer direkt. Deltagarna kan uttrycka sina synpunkter, förslag och preciseringar när det gäller en meningsfull integrationspolitik i staden. Deras insatser blir tydligare.
- Politiskt intresserade individer kan spela en mer aktiv roll i stadens politik.
- Man främjar invandrarnas rättigheter. Invandrarna blir mer synliga i politik och samhälle.
- Befolkningen gynnas av en politik i staden som mer effektivt tar hänsyn till invandrarnas behov och livsvillkor.

BEGRÄNSNINGAR

Ett migrantforum är bundet till ämnen som bestämts på förhand. Det är en användbar strategi för att utveckla konkreta rekommendationer i dessa fall, men inskränker diskussionen till ämnen som fastslagits av stadens förvaltningar och inte av invandrare som är invånare i staden. Alla frågor lämpar sig inte för en dialog mellan medborgarna.

UTGÅNGSPUNKTER

PLANERING OCH ENGAGEMANG AV INTRESSETER

Intressenter som behövs för att skapa och genomföra en migrantforum:

- Kommunens valda representanter (politiker)
- En administrativ enhet som har ansvar och uppdrag att organisera ett migrantforum, hålla kontakten med deltagarna och följa upp genomförandet av de rekommendationer som framkommit.
- Alla kommunförvaltningar som behövs för att genomföra åtgärder.
- Deltagarna i migrantforumen.
- Invandrarföreningarna, NGO:er.
- Alla föreningar och institutioner i staden som har kontakt med bosatta invandrare.
- Invandrarförvaltningen.
- Alla offentliga myndigheter och institutioner med ansvar exempelvis för gamla människor, undervisning, hälsovård.

UPPLÄGG

Målsättningen för detta forum är att "samproducera politik" genom att utforma konkreta åtgärder i en dialog med stadens medborgare (invånare). Forumet baserar sig på idén att skapa en ganska öppen plattform för aktuella ämnen.

I de städer som deltar var etableringen av ett forum också en reaktion till att invandrare var underrepresenterade i existerande kanaler för medborgarnas deltagande, till exempel lokala politiska församlingar. Forumet syftar därför till ökat deltagande för att också ta hänsyn till denna del av befolkningen.

Fördelen med ett forum i jämförelse med **ett valt migrantråd** ligger i möjligheten att bjuda in ett bredare spektrum av människor vilket är ett sätt att förnya gruppens deltagare och inte begränsa gruppen till icke-EU-medborgare (sk tredjelandsmedborgare).

Icke-EU-medborgare möter vissa särskilda (legala) hinder, men de flesta svårigheter liknar dem som EU-invandrare står inför såsom: tillgång till nationalspråket, tillgång till rättsligt stöd i diskrimineringsfall. Därför valde de städer som deltog i undersökningen att öppna forumen för alla icke-medborgare, oavsett om de är medborgare i EU eller inte.

Mandat

Staden uppdrar åt detta forum att framlägga rekommendationer till åtgärder i 3-4 mer precisa frågor.

Exempel på ämnen som tas upp i migrantforumen:

- Migranter över 60: hur ser deras verklighet ut? Vad har de för behov?
- Mottagandet av invandrare som är nyanlända till staden: Vilka är svårigheterna? Vad kan förbättras?
- Invandrarna och medierna: hur beskrivs invandrare i lokala medier? Hur väljer medieproducenterna sina ämnen; vad har de för informationskanaler?

Ansvarig administrativ enhet

En administrativ enhet (exempelvis integrationsförvaltningen) får i uppdrag att organisera och sköta migrantforumet. Uppdraget omfattar bland annat följande:

- Förbereda frågor som ska tas upp
- Hålla kontakt med och bilda nätverk med alla intressenter
- Ha regelbundna möten med medlemmarna i kärngruppen (se nedan)
- Organisera forumen
- Dokumentera resultaten, formulera rekommendationerna
- Förbereda framläggning av rekommendationerna till stadens ledning
- Förhandla med förvaltningar om genomförandet av rekommendationerna
- Genomföra åtgärder inom det egna ansvarsområdet
- Initiera och övervaka publiceringen av ett nyhetsbrev (se nedan)
- Vara kontakt och mellanhand för invandrarna, föreningar, NGO-er och tjänsteleverantörer, moderatorer utifrån, stadens olika förvaltningar, stadens politiker o s v.

Core team / främjandekommitté

Deltagarna erbjuds att frivilligt ingå i ett core team/främjandekommitté för att underlätta verksamheten. Utöver att de själva deltar i forumen aktiveras dessa personer också för att hålla deltagarnas dialog i gång. Teamets uppgifter innefattar:

- Hjälpa till att organisera deltagarforumen,
- Mobilisering av invandrare för att delta,

- Upprätthålla kontakter med tjänstemän som är kontaktpersoner inom olika förvaltningar, inklusive sammanträden mellan olika forummöten för utbytesdiskussioner och förberedelserna inför framtida möten,
- Hjälpa till att sammanfatta resultatet av diskussionerna,
- Presentera åtgärderna som har utvecklats till stadens ledning,
- Följa upp hur man genomfört olika åtgärderna

Frivilliga inbjuds att engagera sig under ett år. Det här teamet rapporterades ha 10-20 medlemmar.

Deltagarforum (migrantforum)

Alla intresserade invånare i staden som är invandrare inbjuds liksom föreningar/olika serviceleverantörer/yrkespersoner som arbetar inom området att delta i ett forum. Det finns en moderator för forumet; deltagarna arbetar med de förberedda frågorna, bidrar med sin bedömning av den aktuella situationen och utvecklar konkreta förslag till förbättringar. I städer som deltar ingår migrantforumen som en del av politiken för att integrera invandrarna i staden. Staden ger forumet ett formellt uppdrag att formulera rekommendationer i utvalda frågor.

1

STEG Beräkna budget

Budgeten måste täcka kostnaderna för att bedriva forumen, inklusive kostnaderna för externa konsulter, diskussionsledare, moderatorer och konstnärer, produktion av informationsmaterial om forumet (till exempel informationsbroschyrer i ett specifikt ämne) och ett nyhetsbrev som publiceras 2-4 gånger om året.

Utöver dessa grundkostnader bör man i budgeten för respektive enhet (stadens förvaltningar och andra organ) räkna med kostnaderna för mer genomgripande åtgärder som genomförs i enlighet med forumets rekommendationer såsom inrättandet av nya tjänster och rutiner, publikationer och omorganisationer.

FRÅN ORD TILL HANDLING

DET DAGLIGA ARBETET

2

STEG Mandat för forumet angående en specifik fråga

Diskutera med core team/främjandekommittén vilken fråga man ska ta upp. (Fråga inför det första forumet vad stadens tjänstemän och representanter för invandrarföreningar och andra NGO:er vad de anser vara mest överhängande när det gäller integrationsfrågor. Börja med att arbeta med frågor som har tagits upp av båda sidor.)

Tips! Fokusera på att välja en fråga som kan tas upp inom ramen för stadens befogenheter och aktuella prioriteringar när det gäller politik och budget. Diskutera också om den fråga ni överväger passar för en dialog och är en fråga som kan diskuteras ur ett praktiskt perspektiv. Det är meningslöst att ta upp en fråga som staden inte kan hantera.

Exempel på ämnen som har diskuterats i migrantforumen:

- Invandrare över 60. Hur ser verkligheten ut för dem? Vad har de för behov?
Frågor som har diskuterats: Är kommunens tjänster för äldre tillräckligt synliga för invandrare över 60 och deras familjer? Vad har allmänheten för uppfattning om dessa tjänster? Vilka resurser använder familjer för att hantera ålderdomens utmaningar? Vilka behov och vilka brister uppfattas av allmänheten och människor över 60?
- Mottagning av nyanlända
Frågor som har diskuterats: Hur var det när ni först anlände till landet? Vilka svårigheter möter de nyanlända? Vilka styrkor och svagheter finns i stadens nuvarande mottagningssystem? Vad tycker ni att man skulle kunna göra för att förbättra systemet?

Tips! Forumet är också ett lämpligt verktyg för diskussion av väldigt lokala frågor som gäller en viss stadsdel eller bostadsområde.

3

STEG Organisera forumet

Rådfråga era nätverk för att ta reda på vem (vilka NGO:er, serviceleverantör, osv) har en koppling till frågan som kommer att diskuteras.

Tips! Klarlägg från början att syftet handlar inte enbart om en diskussion men att avsikten är att det ska leda till vissa resultat, t ex förslag kring konkreta åtgärder, en videofilm, osv.

Hur ska man mobilisera deltagarna?

Gör reklam för ert forum via internet och affischer. Samarbeta med era nätverk och olika typer av föreningar som har invandrarkontakter för att sprida inbjudningen.

Välj en lockande form av inbjudan, till exempel: "Har ni svårt att hitta arbete? Kom och berätta!" Föreningar deltar i satsningen för att bistå de kommunala tjänstemän som har uppdraget men också för egen behållning – för att öka utbytet med staden när det gäller samarbete, hur forumets slutsatser och förslag ska inrapporteras till kommunfullmäktige o s v.

4

STEG Genomför forumet

Tips! Avtala med en utomstående person eller grupp (t ex skådespelare, journalister) som har erfarenhet och en dynamisk metod eller metoder för att vägleda ett forum med många deltagare.

Det är av avgörande betydelse att moderatorn lyckas se till att alla har tillfälle att uttrycka sin åsikt: man kommer att ha många olika sorters deltagare, personer som kan inte språket särskilt bra, människor med större eller mindre kontakt med samhällets service/tjänster, människor med olika bakgrund och personligheter. Moderators förmåga att uppmuntra folk till att delta är avgörande (det krävs mer än att bara sitta som en "ren" moderator). Moderatoren bör förstå sig på hur man ska fördela talartiden och hur man ge utrymme för annorlunda sätt att framföra synpunkter.

Tid och plats

Inrikta er in på många olika former. Forumet kan utformas som kvällsmöten efter klockan 18 eller utgöra ett heldagsarrangemang med ett sidoprogram. Se i varje fall till att det finns något att äta och dricka, barnpassning och att det finns tolkar eller föreningsmedlemmar som kan översätta vad som sägs.

Tips! Var flexibel när det gäller plats och använd lokaler som kan ha relevans till lokala ämnen (som ett visst bostadsområde).

5 STEG 'Etablera en core team/främjandekommitté

Deltagarna inbjuds att frivilligt ingå i ett team/kommitté för att underlätta verksamheten. Utöver att de själva deltar i de olika forumen aktiveras de här personerna för att hålla i gång dialogen mellan deltagarna.

6 STEG Formulera resultat och rekommendationer

Core teamets medlemmar ska diskutera forumets resultat och rekommendationer och bestämma hur man ska formulera rekommendationerna till politikerna, till exempel hur man ska göra med rekommendationer som ligger inom kommunens befogenheter och sådana som går utanför dessa befogenheter. Även när det gäller rekommendationer som formellt ligger utanför kommunens befogenheter bör man undersöka om det ändå inte finns något sätt att ta upp dem tillsammans med frågor som ligger inom kommunens befogenhet, till exempel genom en kommunal skrivelse till regeringen.

7 STEG Presentera resultaten till stadens beslutsfattare

En rekommendation är att resultaten bör presenteras tillsammans för att ge maximal politiskt tyngd till det som föreslås, eftersom core teamets medlemmar har praktisk erfarenhet och auktoritet tillsammans med ansvariga tjänstemän som har tyngd som stadens professionella representanter. Kom överens om en gemensam strategi för att presentera resultaten.

8 STEG Genomförandet av rekommendationerna

Utse en projektchef (en ansvarig kommunal tjänsteman) för varje åtgärd som ska genomföras. Utmaningen för samordnaren är att motivera och mobilisera stadens tjänstemän inom olika förvaltningar när det gäller att genomföra de åtgärder som föreslagits.

9 STEG Nyhetsbrev

Publicera ett nyhetsbrev som erbjuder information om de fora/forum som har genomförts, deras ämnen och resultat liksom framstegen när det gäller att genomföra rekommenderade åtgärder, nya frågor och forum. Nyhetsbrevet kan kompletteras med artiklar och intervjuer i aktuella ämnen, information om juridiska frågor och om existerande föreningar och tjänster i staden.

→ Det dagliga arbetet

RISKER, UTMANINGAR

ÅTGÄRDER FÖR ATT MINIMERA RISKERNA

Varje forum-arrangemang skiljer sig från andra; det finns ingenting som upprepas. Det är en process som kräver kontinuerligt nyskapande.

Olika personer deltar eller gör det inte; vissa infinner sig regelbundet, andra kommer en enda gång. Antalet deltagare kan variera starkt (från 70 till 300 vid ett forum-arrangemang).

Var öppen och flexibel. Inkludera moderatorer och organisatörer som är öppna och kreativa. Upprätthåll en öppenhet angående resultateten från olika forumen; föregrip inte resultat och rekommendationer.

Mobilisering av deltagarna

Arrangera forumen på centrala platser dit det är lätt att ta sig (exempelvis centrum i en stadsdel) Tänk på att människor kommer direkt från arbetet och kan vara hungriga, ha barnen med sig o s v. Ha flera former av arrangemang så att så många som möjligt kan delta.

Insatser som tar tid

Det rekommenderas att man inte tar upp mer än 6 frågor varje år.

Det är alltid samma individer som monopoliserar diskussionen och tar över hela samtalstiden. De övriga blir avskräckta och säger ingenting.

Arbeta med erfarna moderatorer som är dynamiska, flexibla och kan garantera en rättvis fördelning av talartiden.

RISKER, UTMANINGAR

Stadens olika förvaltningar och andra organ som mottar rekommendationer är mer eller mindre samarbetsvilliga när det gäller genomförandet.

ÅTGÄRDER FÖR ATT MINIMERA RISKERNA

Det är rekommenderat att man inte låter sig bli insnärjd i speciella frågor. Det är viktigt att fokusera på den praktiska poängen att människor som bor i staden, oavsett om de är medborgare eller utlänningar, är invånare i staden och därför har rätt till stadens olika tjänster och rätt till ett korrekt bemötande i sina dagliga angelägenheter. Det är en utmaning att förhandla vid varje tillfälle

Betona de frågor som är mer generella som rätt till domstolsprövning, tillgång till stadens tjänster och olika organisationers sociala ansvar, däri inbegripet staden själv. Frågorna ska inte begränsas till enbart "utlänningsfrågor".

Försök hitta kopplingar till handlingsplaner, åtgärder och samarbeten som redan pågår.

UPPFÖLJNING

10

STEG Utveckla vidare de frågor som ska diskuteras

Diskutera vilka frågor som är särskilt relevanta för invandrare och vilka frågor som kan behandlas tillsammans. Det finns vissa frågor som inte har en direkt betydelse för invandrare men inte desto mindre är av stort intresse för invandrarna (som emellertid inte kan delta i beslutsprocessen så som andra invånare). Andra frågor kan tas upp som allmänintressanta frågor – baserad på tanken att man inte ska diskriminera någon – trots att det finns aspekter som berör invandrare på ett särskilt vis och risken finns att de negligeras när man ser det hela mer generellt. Var uppmärksam inför detta och se till att diskussionen tar upp denna fråga.

FRAMGÅNGSFAKTORER

- Låt processen få ta sin tid och låt den utvecklas; man vet inte i förväg hur det kommer att sluta.
- Organisera en process som kan anpassas och ändras i förhållande till ämne, deltagare och gruppdynamik. Reflektera hela tiden över olika tillvägagångssätt, eftersom inget forum är identiskt med det föregående.
- Se till att ha mycket påpassliga personer för att vägleda forumen, personer som är öppna och kan motivera och mobilisera deltagarna med sikte på att föra diskussionerna till konkreta resultat.
- Skaffa kapacitet när det gäller mobilisering, kreativitet och kommunikation.
- Utbyte och medling mellan dem som är bra på att moderera olika fora och dem som är bra på projekt som en stad administrerar (som naturligtvis inriktar sig på att formalisera procedurerna men också vet hur man på ett effektivt sätt framför förslag, vilken sorts mandat det är bra att välja o s v).
- Goda kunskaper om lokala aktörer och deras nätverk och föreningar inom olika områden. Den ansvariga förvaltningen är inte ensam i sina ansträngningar. Det finns framstående intressenter som redan är i gång med en fråga.

GENOMSLAG OCH RESULTAT

- Aspekter som är specifika för migration integreras på ett lämpligt vis i bredare åtgärder (effektiv "mainstreaming")
- Större kapacitet för staden att inleda en direkt dialog med invånarna (och inte bara bilda formella expertgrupper) och utnyttja invånarnas praktiska expertis
- Rekommenderade åtgärder genomförs
- Inte bara migrations/integrationsförvaltningarna utan alla kommunala förvaltningar öppnas för en dialog med invandrare om frågor som ligger inom ramen för deras mandat
- Forumets rekommendationer tas upp av kompetenta förvaltningar
- Rekommendationer genomförs
- Forumets rekommendationer leder till effektiva och övergripande åtgärder för att motverka diskriminering
- Beslutsfattare är medvetna om de effekter åtgärderna kan ha när det gäller icke-medborgare. De beslut som tas beaktar dessa konsekvenser.
- Medlemmar av minoritetsgrupper känner att de är representerade av forumet.
- Invandrare i staden upplever förbättringar i sitt dagliga liv
- Lika möjligheter främjas, ökar och/eller uppnås faktiskt.
- Bättre samarbete uppnås mellan olika invandrargrupper

RESURSER OCH EXEMPEL

Nantes (Frankrike): (Conseil Nantais pour la Citoyenneté des Etrangers (CNCE)

(Nantes Council for the Citizenship of Foreigners)

Bildandet av Nantes forum för utländska medborgare (CNCE) år 2003 var resultatet av en stark politisk beslutsamhet som eftersom utlänningar som inte är EU-medborgare inte tilläts rösta i franska lokalval. CNCE som består av utländska medborgare, kommunpolitiker och expertsammanslutningar är ett viktigt organ för dialog i Nantes. Det möjliggör för medborgare i länder som inte tillhör EU och nya medlemsstater (Rumänien och Bulgarien) att spela en aktiv roll i stadens liv och bidra till dess politik: jämlikhet, välkomnande och integration.

<http://www.nantes.fr/cnce>

Bern (Schweiz): Migrantforum

Migrantforum i Bern är ett årligen återkommande evenemang som inbjuder invandrare som bor i staden att samlas och diskutera ett utvalt ämne. Organisatörerna förbereder interaktiva diskussionsrundor, inklusive med yrkesmänniskor från utvalda områden, i avsikt att skapa ett meningsutbyte.

<http://www.bern.ch/themen/auslanderinnen-und-auslander/integration-und-migration/forum-der-migrantinnen-und-migranten>

